

		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ											
		Медицински факултет											
		Студијски програм: стоматологија											
		Интегрисане академске студије		III година студија									
Пун назив предмета		СТОМАТОЛОШКА ФАРМАКОЛОГИЈА											
Катедра		Катедра за Фармакологију, Медицински факултет Фоча											
Шифра предмета			Статус предмета		Семестар		ECTS						
СТ-04-1-030-5; СТ-04-1-030-6			обавезан		V, VI		6						
Наставник/ -ци		Доц.др Драгана Соколовић, Доц.др Драгана Дракул											
Сарадник/ -ци													
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S_o^1							
П		В		СП		П		В		СП		S_o	
3		1		0		3*15*1		1*15*1		0*15*1		1	
1		1		0		1*15*1		1*15*1		0*15*1		1	
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) $3*15 + 1*15 + 0*15 = 60$ $1*15 + 1*15 + 0*15 = 30$						укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $3*15*1 + 1*15*1 + 0*15*1 = 60$ $1*15*1 + 1*15*1 + 0*15*1 = 30$							
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $90+90= 180$ сати													
Исходи учења		Савладавањем предмета Фармакологија са токсикологијом који је на трећој години студија стоматологије (V и VI семестар) студент ће моћи да стекне:											
		1. Основне информације о лијековима (поријекло, структура и др.), интеракцији лијека са живим организмом и могућностима њихове практичне примјене, али и да се упознају са основним групама лијекова и њиховим карактеристикама у стоматолошкој пракси. Поред тога, у важније циљеви наставе убраја се и:											
		2. Механизми дејства лијекова, фармаколошки ефекти лијекова и судбина лијекова у организму (фармакокинетика) и могуће фармакокинетичке интеракције лијекова;											
		3. Основне елементе примјене лијекова у рационалној терапији, као и сазнања о терапијским и нежељеним фармаколошких ефектима лијекова у стоматологији.											
		4. Знања из фармакологије омогућиће будућим докторима стоматологије да правилно примјењују лијекове.											
		5. Познавање основних принципа токсикологије и најчешћих акутних и хроничних тровања.											
Условљеност													
Наставне методе		Предавања, вјежбе, семинари и колоквијуми											
Садржај предмета по седмицама		Предавања											
		1. Увод у фармакологију: Поријекло лијекова. Дефиниције – лијек, отров.											
		2. Увођење нових лијекова. Фазе претклиничких и клиничких испитивања											
		3. Фармакокинетика . Пролаз лијекова кроз биолошке мембране. Ресорпција лијекова. Начини давања лијекова.											
		4. Специфичности примјене лијекова у стоматолошкој пракси. Фармакокинетички параметри: дистрибуција, метаболизам, биолошка расположивост и елиминација лијекова.											
		5. Фармакодинамика . Дозирање и дозе лијекова, терапијски индекс и терапијска ширина лијека.											
		6. Фармакотерапија специфичних група (дјеца, стари и хронични болесници, утицај патолошких стања пола, трудноће и дојења на примјену лијекова.											
		7. Механизми дејства лијекова, појам рецептора , усходна и нисходна регулација рецептора.											
		8. Синергизам и антагонизам међу лијековима. Значај фармакогенетике. Интеракције и нежељена дејства лијекова. Толеранција и зависност од лијека.											
		9. Фармакологија аутономног нервног система (ФАНС) – Увод, подјела, трансмитери. рецептори.											
		10. Холинергички рецептори као мјесто дјеловања холинергичких и антихолинергичких лијекова (парасимпатомиметици и парасимпатолитици).											
		11. Адренергички и антиадренергички лијекови (симпатомиметици и симпатолитици). Ганглијски блокатори.											
		12. Значај лијекова који дјелују на АНС у стоматологији. Хистамин и антихистаминици. Терапија анафилактичког шока у стоматологији. Значај серотонина и терапија мигрене.											

¹Коефицијент студентског оптерећења S_o се рачуна на сљедећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: $S_o = (\text{укупно оптерећење у семестру за све предмете } 900 \text{ h} - \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h}) / \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h} = \text{.}$ Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

	<p>13. Фармакологија централног нервног система (ФЦНС): Неуролептици, Антидепресиви и Анксиолитици.</p> <p>14. Седација у стоматологији. Локални и општи анестетици. Миорелаксанти и њихов терапијски значај у стоматологији.</p> <p>15. <i>Фармаколошки ефекти алкохола (акутно и хронично тровање)</i>. Антиепилептици и Антипаркинсонци. Стимуланси ЦНС-а.</p> <p>16. Опиоидни и неопиоидни аналгетици. Терапија акутног и хроничног бола. Терапија гихта и реуматоидног артритиса.</p> <p>17. Фармакологија кардиоваскуларног система, Лијекови за лијечење ангине пекторис, инсуфицијенције срца и поремећаја ритма.</p> <p>18. Лијекови у терапији хиперлиппротеинемија и анемије.</p> <p>19. Лијечење артеријске хипертензије: Диуретици, калцијумски антагонисти, бета блокатори. АЦЕ инхибитори, антагонисти ангиотензинских рецептора. Лијекови избора у лијечењу хипертензије.</p> <p>20. Фармакологија крви: Средства за надокнађивање изгубљене течности. Терапија коагулопатија – локална и системска. Антиагрегацијски лијекови. Флуор и зубни каријес, механизам антикаријесног дејства флуора. Системска и локална примјена флуора, токсичност флуора.</p> <p>21. Фармакологија антимикробних лијекова: Механизам антимикробног дјеловања антибиотика и резистенција. Пеницилини. Цефалоспорини</p> <p>22. Аминогликозидни антибиотици. Терапија туберкулозе Тетрациклини, макролиди линкомицин и антибиотици за локалну примјену.</p> <p>23. <i>Сулфонамиди и уроантисептици</i>. Антигљивични лијекови Антивирусни лијекови. Антималаријски лијекови Антипаразитарни лијекови.</p> <p>24. Хемиотерапија малигнух обољења. Клиничка примјена имуносупресива</p> <p>25. Фармакологија хормона: Тиреоидни хормони и антитиреоидни лијекови. Паратиреоидни хормони.</p> <p>26. Инсулин и орални антидијабетици. Кортикостероиди. Полни хормони и орални контрацептиви. Фармакологија витамина: Д витамин, калцијум и остеопороза.</p> <p>27. Фармакологија гастроинтестиналног система и респираторног тракта: Лијекови у лијечењу пептичког улкуса, мучнине и повраћања, дијареје и опстипације.</p> <p>28. Лијекови у терапији ринитиса и кашља. Лијечење бронхијалне астме.</p> <p>29-30. Токсикологија: Општи принципи лијечења тровања.</p> <p>Вјежбе:</p> <p>1. и 2. Увод у фармакологију, класификација лијекова, фармакопеја, регистар лијекова, активни принципи биљних дрога</p> <p>3. и 4. Однос дозе и ефекта лијека (експериментална вјежба)</p> <p>5. Компетитивни антагонизам, Некомпетитивни антагонизам (експериментална вјежба)</p> <p>6. Синергизам и интеракције</p> <p>7. и 8. Увод у рецептуру, општа правила прописивања рецепта</p> <p>9. и 10. Рецептūra – таблете</p> <p>11. и 12. Рецептūra – капсуле, чепићи, клизме</p> <p>13. и 14. Рецептūra - прашкови</p> <p>15. и 16. Холинергички и антихолинергички лијекови (експериментална вјежба)</p> <p>17. и 18. Адренергички и антиадренергички лијекови (експериментална вјежба)</p> <p>19. и 20. Антипаркинсонци</p> <p>21. и 22. Дејство лијекова на ЦНС и периферни миорелаксанти (експериментална вјежба)</p> <p>23. и 24. Рецептūra – раствори и капи</p> <p>25. и 26. Рецептūra – инјекције и инфузије</p> <p>27. и 28. Рецептūra - суспензије, емулзије, масти, пасте, креме, гелови и чајеви</p> <p>29. и 30. Рецептūra – вакцине, серуми, инхалације и трансдермални фластери</p>		
Обавезна литература			
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)
Пешић С, Балканов Т	Фармакологија за стоматологе, Медицински факултет Ниш,	2007	
Варагић В., Милошевић М	ФАРМАКОЛОГИЈА, XXIII издање, Београд: Елит-медика	2018	
Ранг и сар	ФАРМАКОЛОГИЈА, V издање, Београд: Дата Статус	2019	
Кажих	ФАРМАКОЛОГИЈА, КЛИНИЧКА ФАРМАКОЛОГИЈА, IV издање, Београд: Интегра	2005	
Кажих Т	Практикум из фармакологије, I издање; Београд: ЦИБИФ	2003	

Анђелковић Д		Рецептура, Београд; Медицински факултет Београд		1998					
Допунска литература									
Аутор/ и		Назив публикације, издавач			Година		Странице (од-до)		
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента					Бодови		Проценат	
	Предиспитне обавезе								
	присуство предавањима/ вјежбама					10		10%	
	семинарски рад					20		20%	
	тест/ колоквијум					20		20%	
	Завршни испит								
	практични (рецептура)					10		10%	
	усмени					40		40%	
	УКУПНО					100		100 %	
Датум овијере		03.11.2016.год; 15.09.2020. год							